

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Iohannis Cassiani de institutis coenobiorum libri XII - Cod.
Aug. perg. 87**

Cassianus, Johannes

[S.l.], [9. Jahrh.]

Liber VIII: de spiritu irae: capitula fehlen

[urn:nbn:de:bsz:31-62667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-62667)

**INCIPIT DE SPIRITU IRÆ
LIBER OCTAVUS: 8**

Questo quoque: certamine est
ipse mostiferum uirus de
recessibus animae nre
funditur eruendum; Hæc
enim in nostris cordibus in
sidente: & oculū mentis. noxi
is tenebris obsecant. Hæc iudi
cium recte discretionis ad
quirere: n& honeste contem
plationis inlucum. n& ma
turityatem consilii possidere:
n& uitæ participant. n& tunc
tenacer. sed ne spiritaliter qui
dem acue huiusmodi capaces
poterimus & sistere. Quic
turbatur. e. inquit pro ira
oculus meus; Hæc sapientie
participes effici. tamen si
sapientes omnium pronunti
an opinionone uideamur. Quia
ira. in sinu insipientium re
quiescit; Sed ne uitam quidem
in mostalitate consequi po
terimus. quam uis pruden
ter uideamur definitione
hominum iudicari. quia ira
perdit & iam prudenter;

N& iustis moderamina. per
spicaci discretionis cordis uelle
bimus optinere. Licet per facti
sciq; cunctorum opinionibus
estimemur. quia ira uiri uis
titiandi non oportetur.
Ipsam quoque honestatis graui
tatem. que & iam uis huiusmodi
huiusmodi sol & familiaris & sistere
nullo modo possidere poterimus.
Licet nobiles & honesti natalium
progenia putemur. quia uis
iracundus in honestis. Consi
lii & iam maturityatem. nulla
tenus ualeamus optinere. quia
uis grauius & scientia summe
pediti uideamur. quia iracun
dus agit sine consilio. Sed n&
qui & ier se a pesturbationibus
noxius. n& poterimus carere
peccatis. Tam & sine qua quic
nobis iniquitates ab oculis
inferantur. quia uis animo
sur. peccat rixas. uis autem iracun
dus. effodit peccata; III

Non nullor audiui mus. hunc
Nanque pntiosissimum mor
bum ita & cuscere temptan
ter. ut eum deestabilioye
interpretatione scripturarum
& tenuare gestirent. dicen

|||||

ter non esse noxium. sive
linquentib; fratib; irascamr.
Siquidem ipse dicitur contra eos
quieum ut scire nolunt. ut sci
enter contempnant. si vero
adq; irasci dicatur; Ut ibi; & ira
tur. si vero dicitur in populo suo;
ut cum orat proph& adicens;
Dne ne in furore tuo arguas
me. neq; in irata tua corripi
as me; Non in l'le genter.
quoddam hominib; occasione
pestiferi uitii uolunt conce
dere. in mensitati diuinae.
ac fons totius puritatis. in u
nam castitatis p'cessionis ad
miscant; **f. III.**

Sic enim hęc cum dicuntur
de dō. carnali & pinguis se
cundum litteram significa
tione p'cipienda sunt. Ergo
& dormit cum dicitur. Exsur
ge. quocirca obdormit dne. de
quod dicitur; Ecce non dormi
tabit neq; obdormit & qui cur
tudit isrl; & stat ac sedet.
cum dicit; Cælum in his sedet.
terra cū scabellum pedum
meorum; Qui in dicitur cælū
palmo. & terram suo pugil
lo concludit; Et crapulatur

uino. cum dicitur; Et exsurget.
sicut dormiens dne. sicut po
tens crapulatur uino; Quis
lur habet immortalitatem.
& lucem habitat inaccessibi
lem; ut p'ter eam ignoratio
nem. & obliuionem. que de ip
so legitur in scripturis scis
frequenter in septa; deinde
liniamenta membrorum.

quę & an quę de homine figura
li & composito describuntur.
f. II. Capilli scilicet. capite. & naib;
oculis. ac facie. manib; & bra
chio. digitis. utero. pedibusq;;
que omnia sicut in uilem littere
resonum si uoluerimur ad
mittere. dñi liniamentis
membrorum. & corpore
figurę compositum. quod dic
tu quoq; nefas est. quod que
absit a nobis. nec esse est esti

f. III. mact;
Itaq; ut hęc sicut dum litterę
non absq; nefando sacylegio
possunt intellegi. super eo qui
inuisibilis. ineffabilis. incom
prehensibilis. inestimabilis.
simplex. & in compositus. scāp
scripturarum auctoritate
definitur. Ita nefuroris quidē

& irē p̄turbatio illi in demu-
tabili naturę. sine ingenū
blasphemia poterit coaptari;
Nam huiusmodi significati-
one membrorum diuinae
efficientiæ dī. & immensar
operatione eius sentire de-
bemur. que nobis nisi ph̄cusi-
tata membrorum uocabula
nequeunt imitari; Ut puta
significatione oñs. conlocuti-
one eius que in archa nor-
animę sensus sol & dementē
infundi. uel quod in patribus
n̄s atq; proph̄tis idem locu-
turi agnoscimus; In oculis
immensitatem p̄spiciat
qua uniuersę plus traxit ac per-
spicit. Et quod nihil eum & his
que a nobis geruntur. gerenda
ue sunt reuocantur late-
at. scire possimus; Manuum
nuncupatione. prouidentia
& operationem. quæ omniū
ipse sit creator & conditor.
sentiamur; Brachium quoq;
uirtutis & gubernationis eius
in signia. quæ cuncta susten-
tat. moderatur. ac regit. Et
ut dicitur in taceam. canicier
capitis. quid aliud quam lon-

geantatem detatit & antiqui-
tatem significat. Quæ sine
ullo principio ē. & ante omnia
tempora creaturas excedit
uniuersas; Ita igitur & de ira
dī uel furore cum legimus.
non ἀνερωπιτοπταθωc. id est
secundū humilitatem huma-
nę p̄turbationis. sed dignē dō
qui omni p̄turbationem ali-
enur ē. sentire debemus; Sci-
licet & quo per hęc eū iudicem
& ultorem omniū que in que-
geruntur in hoc mundo pos-
simus aduestere. Et r̄d̄n̄bu-
torem terribilem actuum
n̄rorum; his uerborum signi-
ficationib; formidantes con-
tra illius uoluntatem que
quæm timeamus admittere;
Illor & enim timere consue-
uit humana neatura quos in-
dignar nouit. & uerbur of-
fendere; Ut in nonnullis sequi-
simis iudicib; sol & ab his qui
aliquo peccatu suæ consciēti-
ę remordentur. iræ ultix
timeñ; Non scilicet quod hęc
in animis eorum qui iustæ
iudicatur sunt p̄turbatio-
ne consistat. sed quod iræ

in ducenlibur ille sentiatur
 affectur. Qui pro excelsione
 legum & examinatione iusti-
 tiae & equi libratione pcedit;
 Quod amen quantalibet animi
 fuerit mansuetudine ac leni-
 tate prolota. ac his qui pro
 suo merito poena placentis.
 furor grauis & ira seuisima
 iudicatur; Longum e. nec p sen-
 tis operis. si uoluerit in om-
 nia que de deo humana signi-
 ficatione figuratiter in scrip-
 turis dicta sunt & explicare;
 Hoc ad presentem necessitate
 tem quae contra furoris uiti-
 um ptinebant. dixisse suffi-
 ciat. Ut nullus exinde sibi in
 occasionem morbi mostiq;
 ppeluae per ignorantiam
 trahat. unde scitatur & in mor-
 taliter uitae scilicet q; yeme-

V. dia conquiruntur;
Itaq; monachus ad pfectione
 tendens. & agonem spinta-
 lem legitime cupiens de-
 cessare. ab omni uice furoris
 q; uicio alienus & istat. &
 audiat quid sibi uaselectio-
 nis pceptat; Omnis inquit
 ira & indignatio & clamor

& blasphemia. tollatur.
 auobis cu omni malitia. Cum
 dicit omnis ira tollatur auo-
 bis. nulla penitur ut ne-
 cessaria & utilem nobis exce-
 pit. Delinquentia q; fratrem
 sine cerse. e. ita curare festinet.
 Ut dum mede la leuion fossi-
 tan febriacula laborant ipro-
 curat inferre. non semel ip-
 su irrotur. de leuon morbo
 certatis inuoluat. Oportet
 nanq; illu qui ab tenus uul-
 non meden cupit. omni lan-
 guons morbo alienum sanuq;
 subsistere. Ne illud dicit congo-
 licum dicatur ei; Medic e.
 prius curate ipsum; Ac uidetur
 fistucam in oculo fratris sui tra-
 bem in oculo suo non uideat.
 Uel quomodo uidebit eicere
 fistucam de oculo fratris sui. qui
 trabem furoris gestat in
VI. oculo suo;

Qualibet ex causa iracundie
 motus efferuens. excusat
 oculos cordis. & acuminis sui.
 & ritalem ualidioris morbi
 ingerens trabem. solemius
 titis non sinit intuen. nihil
 inler est. in ^{utrum} tera uere clami

pauit

nde plumbeae. seu cuiuslibet
metalli. oculorum optu-
bi; imputatur. differentiam
ceteris. non facit pretiositas

VII metallorum;
Habemus sane. iuxta ministere
num. scotis comodenobis inser-
tum. ad quod solum eam ye-
cipere utile nobis. et salubre.
cum contra laeciuienter cor-
dis nostrum motus. indignanter
infremimus. et ea quae agere
confundimur coram homini-
bus; uel proloqui in latebras ar-
cendisse non potest indigna-
mur. Angelorum scilicet ac di-
ipnorum praesentiam ubique; et omni-
a penetrant. oculumque; eius
tota formidine tremiscentes.
quem nequaquam possunt con-
scientiae nostrae laecere se

VIII cypra;

Uel certe cum contra hanc ipsam
iram. cur nobis aduersus fra-
trem in se presentem comouemur.
et irati laecaler instigationes
eius et trudimur. non in aditu
pectoris nostri. noxiam eam late-
bras habere permittimus.
et cliter nostram scientiam ille
propheta docet. qui intantum

hanc. et uis abegerat sensibus;
ut ne inimicis quidem propriis.
et quidem ad se sibi traditis.
maluerit reddere rationem;

Irascimini inquit. et nolite
peccare. Ille enim cum aqua
de cisterna bethlemitica con-
cupiscit. eamque; cuius fons
per medias hostium cateruas
suscepit. et ad latam protinus
effudit in terram. et ita uolup-

tuosam concupiscentiae passi-
onem iratus et tingens. liba-
uit eam domino. et cupiditatis ue-
desidena non expleuit dicens;

Propitius mihi sit dominus. ne scie-
ciam hoc. num sanguinem isto-
rum hominum qui profectus.
et animarum periculum bibam;

Uel cum se in regem dauid
audiente eo laecides et male-
dicta coram omnibus; inroga-
ret. Uell et quae ab isai filius saruie

princeps militum. conuictus
galetis ultionem. et truncatione
capitis eius explete. Beatus
dauid aduersus diram sugges-

tionem eius. indignatione
pia comotus. humilitatis
modum. et patientiae rego-
rem. in concussa lenitate

70
seruauit dicens; quid mihi
& uobis filii seruis; dimitte
te dum ut maledicat; Dñs
enim p̄cepit ei ut maledice
ret dauid; Et quis ē. qui audeat
dicere. quare sic fecerit; ecce
filius m̄s qui egressus ē. de utero
meo querit animam meā;
quanto magis nunc filium mem
ni; Dimitte dum ut maledi
cat iuxta p̄ceptum dñi. Si for
te respiciat dñs afflictionē
meam. & reddat mihi bonū
p̄ maledictionē ^{hac} hodiernā;
Jubemur itaq; irasci. **VIII.**
scilicet lubiter. sed nobis. m̄ & ip
sis. ac suggestionib; ascen
dentib; prauis; & non peccare.
Ad effectum scilicet earum noxiū
pducenles; Deniq; hunc eun
dem sensum. & uidentius ex
planat uersiculus sequens;
Quae dicuntur in cordib; uirū &
incubilib; uestris compungi
mini; id est quae unq; in cor
dibus uirū. ingruentib; repe
nitinis ac lubiter instigationi
bus cogitatis. consilii mode
ratione. omnem strepitum.
ac pesturbationem furoris
ammouenles. uelut incubilib;

qui & sit positi. conpunctione
saluber hyma emendato atq;
conrigite; Deniq; beatus apol
tolus. usus huius uersiculi ter
timonio. cum dixisset. Iras
cimini & nolite peccare.
subiunxit; Sol non occidat su
piracundiam ur̄am. Neque
d& sit locum diabolo; Si noxiū
est. sup iracundiā nr̄am occi
dere solem iustitiae. & ira
te confestim diabolo locum
damus in corde nr̄o. quomo
do superius p̄cepit ut irasca
mur. dicens; Irascimini & no
lite peccare. Nonne euiden
ter hoc dicit; irascimini
utur & furor uestro. n̄ & con
benlib; uobis. soli iustitiae
xp̄i incipiat propt̄ iracundi
am ur̄am. mentib; obscura
tis occidere. Et discedente
illo. locum diabolo in uestris
IX. cordib; p̄beat;.
Que quo sole. p̄ph&am d̄re ui
denles cōmemorat. ita di
cens; Timenlib; aũ nom̄ m̄ di
on & sit soli iustitiae. & sani
tas in pennis eius; Qui rursū
p̄ccatorib; & pseudo p̄ph&is.
illisq; qui irascuntur. occide

Paul

Paul

¶ dicitur ephraim; occidat eis sol in meridie;

re dicitur in medio die; ¶
Uel certe secundum tropicam
sensum mens. id est. NOYC.
si ueratio. que pro eo quod omni
cordis cogitationes discipuli
onesq; plustrum. sol merito
nuncupatur. Ireratio non
extinguatur. ne eadem oc
cidenle. perturbationum te
nebre. cum auctores suo diabo
lo. uniuersum nri cordis oc
cupent sensum. Et tenebre
ipse possit. uelut in nocte
caeca. quid nos agere oporteat.
ignoremus; tali sensu. hunc
apostoli locum. institutis se
norum traditum nobis. quia
necesse fuit quem admodum
de ira sentient. licet longio
re sermone protulimus. Qui
eam ne ad momentum qui
dem cognoscere per
mittunt. illud diuini
omni modo obseruant;
Qui irascitur fructus suo. per
ent iudicio. Ceterum siusq;
occasum solis. licitum sit iras
ci. ante furoris scitias. & ul
tices ipse comotionem pote
runt noxiis perturbationis ex
plere. quia sol iste ad locum sui

¶ XI. uergat occasus;

Quid uero dicendum debet.
quod quidem dicere sine
mea confusione non possum.
Quorum implacabilitate. ne
hic quidem sol occidens. termi
num ponit. sed per dies eam plu
rimos proteles. et q; ad
uersus eos in quos comoti fue
runt. rancorem animi seruan
ter negant. sed quidem uerbis
irasci. sed re ipsa & opere. indig
nant. grauisime comprobant.
Nam neque eos congruose mo
ne compellant. ne & offabilita
te eis solita colloquantur.
Et in eo semini me delinquere
possent. quod uindictam sus
comotionis non expectant.
Quam tamen quia proferre pa
lcam. & exercere aut non au
dent. aut certe non possunt.
In suam presentem uirus iracun
diae per torquentes. Concoquunt
eam in corde. tacti ac silentes.
in semet ipsis consumunt ama
ritudinem tristitiae. non uir
tute animi protinus expel
lent. sed digerent procer
suderam. & ut cum q; pro
tempore mitigent;

XII
Quasi uero non hic finis uni
cuiq; uindictae sit. & abun
de quis furor proprio ut
institit fecit fecerit: si id qd
prouald. ira instigante com
pleuerit; Quod hi quoq; face
re noscuntur. qui motus suus
non ad p[ro]p[ri]u[m] placiditate[m].
sed inopia cohibent ultionis;
nihil enim inferre ampli
us his quib; irati sunt possunt.
nisi ut cum eis affabilitate
solita minime conloquan
tur. Aut quasi inefficax ope
rit. solū modo sit iracundia
moderanda. & non potius ab
archanis n[ost]ri p[ro]p[ri]i seruen
da. n[on] & nebulis illius obscura
ti. n[on] & consilii secludit. n[on] &
scientiae lumen admittite
re. Sed n[on] & templum sp[iritu]s
sc[ilicet] habitante in nobis sp[iritu]s
tui ipe. nequaquam ualeat
existere; Cohibitur enī
in corde furor. adstantes qui
dem homines non offendit.
sed eque sp[iritu]s sc[ilicet] splendidis
simum iubar. ac si prolatur

XIII & cludit;

Aut quem ad modum uel
ad momentum uult

eam d[omi]n[us] r[ati]o[n]e l[ati]t[er] quib[us]
sec[un]d[u]m quidam sp[iritu]s
li[ber]ationum nostrarum
permittit offerri. Si uel
alium contra nos aliquid
rancoris habere cognos
cimus. dicent; Si ergo offer
munus tuum adcoltare.
& ibi recordatur fueris
quod frater tuus habet
aliquid aduersum te.
relinque ibi munus tuum
adcoltare. & uide prius
reconciliare fratri tuo.
& sic uenient offer mu
nus tuum; Quomodo er
go nondicam usque indi
es plures. sed uel usq; oc
casum solis istius. p[er]mit
timur contra fratres
& in e[is] tristitiam. qui
ne illo quidem aliquid
habente aduersum nos.
orationes nostras d[omi]n[us]
offerre concedimur.
Quibus praecipitur ab
co[]p[osto]lo; sine intermis
sione orate. & in omni
loco leuantes puras me
nus. sine irac[un]dia & discepta
tione; Super est igitur

ut aut nunquam oremur.
huiusmodi uirum rē
nenles in cordibus nostris.
& apostolico huic p̄cepto.
siue & angelico. quo in desi
nenles & ubique iubemur
orare simus obnoxii. Aut
si nos in ipsos circumue
nientes. p̄cēem funde
re contra eius interdic
tum p̄sumimus. non
orationem dño. sed rebel
lionis spū. contumaciam
nos eidem nouemur
XIII. offerre;

Et quia plerumq; seu
lesor fratres & contum
tator contempnimus.
uel certe non ut in nostro
dicentes eos offensor despi
cimus. animarum medi
cus. & occultorum con
sciens. occasione iracun
diae uolens reddictur
a cordibus nostris reuel
lere. non solum si p̄
fuerimus. iube & nos pe
nitere & reconcilia
ri fratribus nostris. nul
lamq; aduersus eos in
iuriam seu laesionis me

moniam rēline. Sed &
am sūllor aduersum nos
seu iuste siue iniuste. hęc
bere cūquid nouerimus.
similiter p̄cepit. ut
munus n̄m relinquen
ter. id est compercentes
orationes nostras. ad eorū
p̄uissatir factionem ten
dere festinemur. Et ita
fratris curatione p̄missis
sacrorum nostrarū
rum munera in libat de
ferre. Non enim ita nos
tris obsequiis. communis
omnium dñr delectatur.
Ut quod in uno acquirit.
perdat in altero. domi
nante tristitia. in cuius
libet n̄aque dispendio.
unum patitur d̄m̄
tum. qui eodem modo
omnium famulorum su
orum salutem deside
rat & expectat. Et idcir
co eque habente aduer
sum nos fratre. inefficax
erit oratio nostra. ac si
nos aduersus eam. ita m
ti spū. indignationis ama
ritudinem reseruamus.

XV. Sed quid diutius praecep-
tis & angelicis atque
apostolicis immoramur.
cum & iam uelut lex quae
aliquid habere remissi-
onis uideatur. Hic ecce
idem prae caueat dicens;
Ne deus frater tuum
in corde tuo; Et iterum;
non eris memor iniuri-
ae cuius tuorum; Et rur-
sum; Itinera eorum qui
memoria relinunt ma-
le facti. in hostem; Uides
& ibi nequitiam non
in opere tantum. sed
& iam in archaer cogi-
tationibus persequari.
Cum de corde odium.
& iniuriae non solum
relinquitio. sed & iam
ipsa memorie. radici
XVI. tur iubeatur euelli;
Interdum superbia
uel impatientia supe-
recti. cum inconditor
more nostrorum. atque
inordinatos. in alium
emendare. solitudine
nos desiderare con-
querimur. tanquam

ibi nullis nos concertan-
tibus. ilico uisitate pati-
entiae reposturi. &
curantes negligentiam
nostram. causasque
com mēris non nostrae
dicentes impatientiae.
sed fratris uitio gene-
rari; Dumque in alio
erroris nostri uergimur
causas. nunquam ced-
pccentiae ac per fcti-
tionis calcem. ualebi-
XVII. mus peruenire;
Summam igitur emen-
dationis ac tranqui-
litate nostrae. non est.
in alterius arbitrio
collocanda. Quod nequa-
quam nostrae subiacet
potestati. sed in nostrae
potius conditione. con-
stat; Itaque ut non iras-
camur. non debet & alte-
rius per fctione. sed
& nostrae uisitate descen-
dere. Quae non alienae
patientia. sed propria
longanimitate conqui-
XVIII. ritur;

Porro hegemum per
fectos omniq; uitio pur
gatos oportet & expele
& excoctis ad purum in
congregatione fratrum
uitis. n̄ pusilla
nimitatis per fugio. sed
diuine ^{tem} conplationis op
tenlu. Et desiderio inta
itur sublimioris intrac
re. qui non nisi insolitu
dine aperfectis solū
modo poterit adprehendi.
Quocumque enim uitia
incurata in hegemum
delulerimur. opesta in
nobis non abolita senti
entur. Solitudo namque
sicut nouit emendatis mo
ribus contemplationem
purissimam reseruare.
& in luctu sincerissimo.
spiritualium sacramen
torum scientiam reue
lare. ita eorum qui mi
nus emendati sunt. uitia
non solum seruare. ue
rum etiam exaggerare
re consuevit. Tecum diu
que sibi patienter quis ui
delur & humiliter. donec

nullius hominum com
miscetur consoctio. ad
naturam pristinam mox
reueritur. cum interpel
lauit cuius libet com
motionis occasio. Emer
gant quippe & eo confer
tim uitia quae latebant.
& uelut equi in frenis cer
tatem esuis repagulis.
otio longiore nutriti. ac
ut ad perniciem augeant
proprii ferociusque pro
rumpunt. Occidit enim
exercitio utriusque humanocor
sanle. efforantur in nobis
uitia. nisi fuerit ante pur
gata. Ipsamque umbram pati
entiae. quam possidere ince
gine. p̄ mixti fratribus.
sclitum pro eorum reuepen
tia. & nota publica uideba
mur. deridia securitatis a
mittimus. *JXVIII.*
Quasi uero uniuersum
Iruenlac serpentium
genera at ferarum. cum
insolitudine suisque cubilibus
immorantur. non noxia
preuenerunt. nec tamen & eo
pronuntiaripotunt innoxia

quia nulli noceant; Hoc enim
eis non afficitur bonitatis.
sed necessitas solitudinis
confest; Quae cum ledendi
natura fuerint copiam
in semet ipsis reconditum
uirus. & animae feritatem
protinus egerunt.
atque demonstrant; ideo
que perfectionem que
rentibus non sufficit con
tra hominem non irasci;
Meminimus enim in soli
tudine commoranti
bus nobis contra calceum
cum aut grauitudo eius
aut exilitas displicet &
contra uersalpellum cum
incidenda herba iacie reg
niter excidit. Contraque
silicem si forte ex ea
festinantibus nobis adlec
tionem tardius scintil
lae ignis emicuit. ita in
dignationis in seipsis re
motum ut non aliam p
turbationem mentis
quam uel contra insensi
biles materias uel contra
aduersus diabolum mae
ledictione prolatum dige

73
rere atque euaporare
possimus; Quamobrem
ad perfectionis dumtaxat
at irrationem non scitis
proderit abesse homines
in quos irascitur.
Cum si patientia prius inter
fracta non fuerit adqui
sita. & iam ergo res mutas
exerceri similiter iracun
diae possit afficitur; qui
residens in corde nostro
nec iugem nos possidere
tranquillitas statum.
nec residuis uitae carere
permittit; nisi forte
in eo putemus commotio
nibus nostris lucrum ali
quod uel remedium con
parari. Quod male dic
tionibus uel iracundie
nostrae minime res in
animae mutae que res
pondeant. & in tempe
rentiam cordis nostrae
admodum nequaquam
prouocent & ardescere
furoris in seipsum;
Quapropter nullam su
mam diuini premi
cupimus adipisci de quo

dicitur. Beati mundo
corde. quō ipse dñm uide-
bunt. Non solum enostis
hęc actibus amputanda
est sententia. sed & iam
de infernis animae. rec-
ditur & stirpanda. Non
enim uelle proderit. ira-
cundiae cohibetur furor
in uerbo. nec in effectu
prolocatur. si illum arcu
nis pectoris nostri dñs que-
rē & la cordium non loc-
tent. inesse perspexerit;
Radice enim uit-
orum. potius & cidi pre-
cepit & angelicus ser-
mo. quam fructus; Qui p-
cul dubio euulsis fomiti-
bus. nequaquam ulterius
pullulabunt. Atque
ita mens poterit iugi-
ter in omni patientia
& sciētia durare. /
cum hęc non de superficie
operationis & actuum.
sed de cogitationum fue-
rint euulsis penetrabi-
bus. Et idcirco ne homici-
dium per p̄ & dur. irce-
odiumque succiditur.

sine quibus homicidii
men nullo modo uelle-
bit admitti. Qui ircesci-
tur fr̄ctri suo. se uent-
iudicio; & quod ir̄ fr̄c-
trem suum. homicidice
est; in eo scilicet & quod dum
corde cupiat inlerire.
Cuius cyorem proprie
manu uel telo. apud ho-
mines minime fuisse
cognoscitur; aff̄ctus
homicida pronuntiatur
ad dño. Qui non solum pro
operationis effectu.
sed & iam pro uoluntate
ac uoti desiderio uni-
cuique. aut praemium
reddit aut poenam;
Secundum illud. quod
ipse loquitur per pro-
ph̄tam; Ego autem ope-
re eorum & cogitati-
ones eorum uenio ut
congregem cum omni-
bus gentibus & linguis;
Et rursum. inter se
in uicem cogitationi-
bus accusantibus. &
& iam defendentibus
in die qua iudicabit

de occultis hominum;

Sciendum tamen.

Sineo quod in quibusdam exemplis inuenitur. qui irascitur fructu suo sine causa. per se iudicio. Super fluuier se sine causa. & cetera esse ab his qui amputant iracundiam pro iustis causis minime putauerunt.

Cum utique nullus. quālibet & ceteris rectione commotus. sine causa sedicat irasci. Quam ob rem apperit ab eis cetera idcirco. qui propositum non intellexerunt scripturę. uolentis fomite iracundię. omnimodis amputare. nullamque indignationis occasionem penitus referuere. Nodum iubemur irasci cum causa. & iam sine causa. irascendi nobis intromittatur occasio. Finis enim patientię. non in irascendo iustę. sed penitus non irascendo consistit. Licet & a quibusdam

hoc ipsum quod dicitur sine causa. ita interpretari sciam. quod scilicet sine causa irascatur. id est. cui & per se uel rationem iracundo non liceat. ^{melius} Tamen est ita tenere. ut & nouella & exemplaria multa. & antiqua omnia inueniuntur esse prescripta;

Qua propter athenam Christi legitime deestatem iracundię motus redicitur oportet euelle re. Cuius morbi hęc erit medicina per facta. Ut primitus credamus. nullo modo. siue iniustis. & iustis & causis licere nobis irasci. Scientes nos discretionis lumen. & ceteris consilii firmitatem. Ipsa quoque honestatem. & iustitię moderamina protinus amissuros. si principale cordis nostri lumen. eius fuerit tenebris obscuratum. Tum deinde puritatem mentis nostrę mox proturbandam.

templumque eam sc̄i
sp̄s effici omnino non posse.
Iracundiae in nobis sp̄u
com mortale; postremo.
ut cogitemus nequaquam
licere nobis irascere. nec
iratos fundere praedictos
ad d̄m. & pro omnibus in
certum statum conditio
nis humane pro oculis
habentes. cotidie nos
credamus eorum pro migrato
ruror. Nihilque nobis con
tinentia castitatis. nihil
abrenuntiatione omni
um facultatum. nihil di
uitiarum contemptu.
nihil ieiuniorum. uigili
arum que laboribus con
ferendum. Quibus prop
ter iracundiam solam
& odium. ab universis
iudice. supplicia promit
tuntur aeternae;

EXPEC DE SP̄. IRAE LB VIII

+

+